

Gerechtsgebouwen kosten nóg meer dan gedacht

| Rekenhof becijfert totale prijskaartje | Ministers hebben miljoenen euro's blindelings uitgegeven

LARS BOVÉ

De gerechtsgebouwen van Antwerpen en Gent hebben miljoenen euro's meer gekost dan gedacht. En dat terwijl de prijskaartjes die we nu al kenden sowieso al een veelvoud waren van de oorspronkelijke ramingen. De eerder bekendgemaakte bedragen bevatten niet alle gemaakte kosten, zo blijkt uit een nieuw rapport van het Rekenhof over de twee grote bouwprojecten. Het 'vlinderpaleis' in Antwerpen heeft niet 250 miljoen, maar ruim 280 miljoen euro gekost. Het gerechtsgebouw in Gent heeft niet 140 miljoen, maar 155 miljoen gekost.

In 1996 gaf de regering-Dehaene II groen licht voor de bouw van de twee nieuwe gerechtsgebouwen. Zowel voor Antwerpen als voor Gent is het hallucinant hoe de regering in haar oorspronkelijke kostenraming zelfs geen rekening hield met de bouw van een inkomhal. Die is nochtans goed voor 10 procent van de oppervlakte. Ook de parkings voor het personeel en het publiek zaten niet in de eerste berekeningen.

In Antwerpen begonnen de werkzaamheden in april 2001 en werd het gebouw in maart 2006 ingehuldigd. In Gent werd de eerste steen gelegd in februari 2004 en was de inhuldiging voor juli 2007. Het gebouw in Gent is niet alleen minder monumentaal. Het Rekenhof stelt ook vast dat alles er veel correcter is verlopen dan in Antwerpen.

In Antwerpen was welgeteld één leidinggevende ambtenaar aangesteld voor het gigantische bouwproject. De beroemde Britse architect Richard Rogers (bekend van het Centre Pompidou in Parijs en de Millennium Dome in Londen) maakte ook niet altijd gedetailleerde aanbestedingsdocumenten op. Bovendien stelde de regering haar behoeften constant bij. De aannemers rekenden ook stevig

Antwerpen

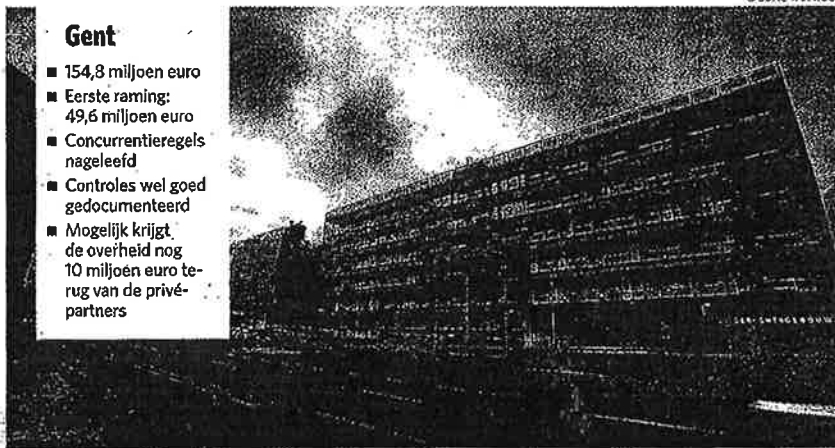
- 280 miljoen euro (kan nog oplopen)
- Eerste raming: 76,8 miljoen euro
- Niet alle concurrentieregels nageleefd
- Amper controle op facturen en kosten
- Goedgekeurd door de regering zonder alle stavingsstukken

© SOFIE VAN HOOFF

Gent

- 154,8 miljoen euro
- Eerste raming: 49,6 miljoen euro
- Concurrentieregels nageleefd
- Controles wel goed gedocumenteerd
- Mogelijk krijgt de overheid nog 10 miljoen euro terug van de privé-partners

Het Rekenhof stelt vast dat de bouw van het Justitiepaleis in Gent veel correcter is verlopen dan in Antwerpen.

door omdat de tijdsdruk zo hoog lag. Dat alles doet het Rekenhof besluiten dat alle betrokken partijen boter op het hoofd hebben en het onbegonnen werk is de meer-

kosten te verhalen op een van de betrokken partijen.

In Antwerpen is ook de wet op de overheidsopdrachten niet altijd gerespecteerd. Zo is de 'Amamtu-

nel', die onder het gerechtsgebouw loopt, heraangelegd zonder een openbare aanbesteding uit te schrijven. Daardoor heeft de concurrentie niet gespeeld en hadden

de werken misschien goedkoper kunnen worden uitgevoerd.

Maar vooral de controle op de ingediende facturen was een ramp. Er werden vlotjes werken uitgevoerd zonder dat de bouwpromotor daar op papier toestemming voor had gekregen. De aannemers gaven soms gewoon een prijslijst op zonder die te staven met facturen. Hoe de Regie der Gebouwen de prijzen in die omstandigheden zou hebben gecontroleerd, is een raadsel. Alle verkenningen werden te laat of zelfs nooit voorgelegd aan de Inspectie van Financiën.

Als klap op de vuurpijl blijkt uit het rapport van het Rekenhof dat de ontslagnemende regering-Verhofstadt II in de herfst van 2007 blindelings de totale investeringskosten van het project heeft goedgekeurd. De toenmalige ministers van Financiën (Didier Reynders) en Begroting (Freya Van den Bossche) hebben de dading met de bouwpromotor goedgekeurd terwijl nog lang niet alle verantwoordingsstukken beschikbaar waren bij de Regie der Gebouwen.

GENT

Voor het gerechtsgebouw in Gent liggen de kaarten duidelijk anders. De controle werd wel goed gedocumenteerd. Zowel de meerwerken als de overige posten van de investeringskosten werden voldoende gecontroleerd, besluit het Rekenhof. Zo zijn de toewijzingsdossiers van alle percelen vooraf voorgelegd aan de Inspectie van Financiën.

De belangrijkste verklaring voor de hogere bouwkosten in Gent is volgens het Rekenhof een grondwatervervuiling op de werf. Die dook onverwacht op en leidde tot kostelijke vertragingen. Maar al bij al waren de afwijkingen veel minder uitgesproken dan in Antwerpen.

Minister van Financiën Reynders en de topman van de Regie der Gebouwen bevestigden de kritiek van het Rekenhof.